

"EDINOST"

Izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoludne.

"Edinost" stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.

za pol leta . . . 3.— . . . 4.50 .

za četr leta . . . 1.50; . . . 2.25 .

Posamezne številke se dobavajo v pro-

dajalcem tobaka v Trstu po 5 nov.

• Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbe brez prilagoda naročnine se

upravnštvo ne osira.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega družtva za Primorsko.

* * * * *

Vabilo na naročbo.

S 1. oktobrom začelo je IV. četrletje XIV. tečaja našega lista. Vabimo zatoj naše gg. naročnike, da svojo naročbo o pravem času obnove, da ne nastanejo neredi v pošiljanju lista.

Opozarjam ob enem gg. naročnik, kateri svojega dolga doslej niso še poravnali, da svojo dolžnost čim prej storite.

Cena listu je:

za vse leto . . . gld. 6.—
za pol leta . . . gld. 3.—
za četr leta . . . gld. 1.50

Prihodnja doba bodo tim zanimi večja, kajti vršile se bodo v njej deželne volitve v Trstu, o katerih bodo natančno poročali. Vabimo tedaj slov. rodoljube, da naš list tudi gmotno podpirajo in širijo. Stare naročnike prosimo, da nam še dalje ostanejo zvesti ter poravnajo, ako imajo še kak dolg pri upravnštvi; nove pa, da naročnici se zajedno tudi plačajo.

Upravnštvo "Edinosti".

Pred volitvami.

Naposled je uradni list vendar prisnel razpis volitev, katere prično v mestu 4., v okolini pa 17. novembra. Italijani obeh strank "vladni" ali "konservativci" in rudeči ali "Progressovci" napeli bodo vse svoje žile, da si pribore kolikor može sedežev v mestnem zboru.

O bojih v mestu samem negovorimo, obračamo se tu le do vas, okoličani, kateri si 17. p. m. izvolite iz svoje srede šest mož, da vas bodo zastopali v mestnem in deželnem zboru, potegovali se za vaše koristi in branili vaše pravice pred brezobzirno italijansko večino. Šest poslancev za celo okolico broječ nad štirideset tisoč ljudi je pač premalo v primeri z mestom, katero jih voli v vseh 4 razredih 48. Ta šestorica pač malo zamore nasproti tako ogromnejši laškej večini. In vendar še teh zastopnikov nam laški gospodje nečejo pustiti, z zviačo in nasilstvom bi nam radi še te oteli. — Vsak okoličan pač dobro ve, kako je pri italijanskih meščanah v čislih. Italijanska gospoda nas pita vedno le s "ščavi" in drugimi psovkami ter nema za nas dobre besede. Kjer li morejo Lahi okoličane izpodriniti ter jim prikratiti zasluzek, storijo to brezobzirno. Naši ljudje naj li malo pomislijo, koliko zasluzka so imeli nekdaj v mestu in koliko ga imajo danes. Povsod, kjer so si nekdaj naši okoličani služili denar, spravili so Lahi dan danes same Furlane. Laški trgovci in podjetniki ravnajo se vse po vzglegu slavnega magistrata ter urivajo povsod tujce, kjer so delali vedno naši ljudje. Okoličanom so pustili samo najtežja dela, ki najmanj nesejo, a tudi te ker bi je slabotni Furlani še opravljati ne mogli! Da ne omenjamamo drugih večjih podjetij vprašamo samo: koliko naših okoličanov je našlo delo pri sv. Sabi, koliko pri zasipanju morja v novi luki? — Koliko naših ljudi se masti v mestnih službah? — In vendar bodo te dni Lahi vseh barvarov preplavili okolico; govorili bodo našim kmetom na stee, lizali se jim ter jim pripovedovali, kolike koristi jim dajejo me-

ščani, kako za nje skrbe in se trudijo za njih napredok. Drugi bodo napeli zopet druge strune, grozili jim bodo, da ako ne volijo tega in tega, da je laška gospoda stisne ter jim vzame ves zasluzek, črnili in obrekovali bodo naše voditelje, da so nemirneži, da delajo za se in da jim blagor okoličanov ni na misli. Mi svarimo naše volilce pred temi ljudmi. Ti se zavijajo v ovje in volje kožo ter si pripravljajo z lepa in z grda zmamiti vas in zmaličiti. Plačevali vam bodo tudi za vino, da bi s tem kupili vaše glasove.

Od naše stranke bi zastonj kaj tacega pričakovali, denarja od nas ne dobite ne sladkih obetov; mi vas učimo samo poštovnosti. Dokazali smo vam, da Lahi ne skrbe ne za vaš blagor ne za vaš napredok. Ako bi mogli, bi vas vse na endan spravili ob zasluzek, ob imetje in jekiz. Vzeli so vam vse stare pravice, škodili so vam materialno in moralno in sedaj vam hočejo vseiliti še "svoje" ljudi za poslance, da bi se ja nikdo ne oglasil v mestnem zboru ter gospodom Lahom povetal, kake krivice se vam gode. Okoličani ne dopuščajte tega. Bodite ponosni na svoj narod in svojo preteklost, v kateri ste si po svoji volji zbirali tudi bodočnost; — čistoča značaja, poštenost župane ter volite sedaj take može v mestni in stalnosti načel, ozbilnost in vztrajnost zbor, ki imajo srca za vas, ki se bodo volje, vse življenje posvečeno dobru moje potegovali za vaše interese in vas branili ožje domovine —; evo vam mojih naslovov, laškega nasilstva. Sramota bi bila, da bi največji nasprotniki, ki vas zaničujejo in povsod spodkopujejo, da bi ti prodri pri občinskih volitvah. Ne dajte se varati laške gospode sladkim besedam in obljubam, držite se trdno svojih ljudi. Te volite složno in brez straha, pokažite Lahom, da niste "ščavi", ampak zavedni Slovenci, kateri so si v svesti svoje vrednosti in svojih pravic.

Dolžnost vsakega zavednega okoličana je, učiti svoje sosedje o narodnih dolžnostih in svariti je pred laškimi agitatorji. Pokažite vrli okoličani, da neste še taki kakor so ti sprijeni Lahi, ki vas vabijo sedaj na svojo stran, in da se jim ne prodajete kakor bebcu. Bodite ponosni ter odganjajte tuje pokupovalec od sebe. Vaše geslo naj bode: Bodimo svoji, potem se ravnajte!

Deželni zbori.

Istrski.

Seja dne 10. oktobra.

Ob 10. uri zbrali so se zastopniki v stolni cerkvi k slovesni sv. maši katero je bral presv. gospod škof dr. J. Flapp.

Po sv. maši so odšli poslanci v prostor deželnega odbora, kjer so se med seboj pogovarjali skoraj do poludne. Na to so šli v zbornico vsi razven jednega. Od virilistov je bil navzočen samo presv. g. škof dr. Flapp. Galerije so bile polne občinstva. Na to stopi v zbornico predsednik gosp. dr. Matej Campitelli in vladni zastopnik c. kr. namestniški svetnik g. Aleks. vitez Eluschegg. Zavzel je mesto na desnici g. dež. predsednika, na levo je bil dež. podpredsednik g. dr. Anton Dukić. Prvi je spregovoril v italijanskem jeziku rekoč, da je Nj. Veličanstvo imenovalo z odlokom

od 1. sept. t. l. dež. poslance dr. M. Campitellija deželnemu glavarjem za mejno grofijo Istro in dež. zastopnika g. dr. A. Dukića njegovom namestnikom v ravnanju dež. zpora. Na to so vsi prisegli. Predsednik rekel je "prometto", podpredsednik: "obečajem".

Na to so vsi trije posedli na svoja mesta in predsednik zpora je prečital nastopni govor:

Spoštovana gospoda zastopniki!

Počasten po zaupanju vrhovnega gospodarja s prvo častjo v pokrajini, koja je najvišja služba za katero lehko teži svoboden državljan, zahvalen cesarskej milosti, sprejel sem isto kot rodoljubno dolžnost čeprav, poznavajoč samega sebe sem spoznal, da nesem kos toli težkej začači ter sem žezel, da bi bil na moje mesto pozvan kdo drugi sposobnejši od mene.

Ko sem isto sprejel trepetajočim srcem, tešilo me je zadovoljstvo pokrajine; in prirejene mi svečanosti, koje mi bodo ostale zmirora v uzornem spominu, četudi nadkriljujejo moje zasluge, dale so mi ozbilno misliti je li budem mogel odgovarjati zahtevam.

Moja prošlost vam je jamstvo za mojo župane ter volite sedaj take može v mestni in stalnosti načel, ozbilnost in vztrajnost zbor, ki imajo srca za vas, ki se bodo volje, vse življenje posvečeno dobru moje potegovali za vaše interese in vas branili ožje domovine —; evo vam mojih naslovov, laškega nasilstva. Sramota bi bila, da bi največji nasprotniki, ki vas zaničujejo in povsod spodkopujejo, da bi ti prodri pri občinskih volitvah. Ne dajte se varati laške gospode sladkim besedam in obljubam, držite se trdno svojih ljudi. Te volite složno in brez straha, pokažite Lahom, da niste "ščavi", ampak zavedni Slovenci, kateri so si v svesti svoje vrednosti in svojih pravic.

V izvrševanju težke dolžnosti predsednika tega slavnega zpora in glavarja dež. odbora, bode mi nedvojbeni kažpot zakonik in dež. pravilnik, blagor in čast Istre, a stalen vodeč vugled slavnih moj predstnikov, kojega si jemljam za učitelja. Prejemajoč visoko čast in vodoč, da nesem dorasel, računal sem stalno na modrost, rodoljubno samozatajevanje in dobrohotno potrpljenje. Vaše, moj katerim brojim toliko starih priateljev in drugov, in na razumno in marljivo sodelovanje ostalih in slavnih vlade.

Mariskaj se bode razpravljalo v tem zasedanju deželi v korist, a da se zadeve razpravljajo složno in objektivno, za to je neobhodno potreben jekiz od vseh razumljen — oni jekiz, ki je bil vedno jekiz zpora. (pri večini: bene; pri manjšini: smeh). Dalje poziva zastopnike k složnemu in sporazumnemu delovanju in da izrečejo prem. cesarju čute verne udanosti (večina: evviva; manjšina: živio!).

Na to vstane podpredsednik dr. A. Dukić ter izreče v hravskem jekizu nastopni govor:

Visoki sabore!

"Stupajuč na ovo odličnu stolicu izričem svoja čuvstva duboke zahvalnosti napram Njeg. Veličanstvu cesaru i kralju, koje me je na nju milostivo posval; izjavljam, da ēu nepričano vršiti svoje dužnosti, a ko se pruži zgoda da budem imao zamjeniti presvjetloga gospodina predsjednika i oče kujem od gospode drugova, da ēe me pri tom blagohotno podupirati". (Članovi manjine uskliknejo živio!) Začetkom govora je bilo slišati nemirno gibanje na galeriji, ki je pa ponehalo, ko

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 28. Vsako pismo mora biti frankovano, kar nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglasni in oznanila se račune po 8 nov. vratici v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vratic. Poslana, javna zahteva, osmrtnice itd. se račune po pogodbah.

Naročnino, reklamacije in inserate prejma upravnštvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije so presto poštne.

* * * * *

(Druga seja dne 12. t. m.)

Ta seja je vzela našim poslancem tako rekoč vse upanje do sporazumlenja in složnega postopanja z italijansko večino.

Na dnevnem redu je bila verifikacija volitev namreč onih, proti katerim se nesestavili utki. Tudi naši zastopniki so potrdili s svojimi glasovi vse izvolitve italijanskih zastopnikov. Ali tako se ni ravnalo z narodnimi poslanci. Na predlog dr. Bubbe so se izročile verifikovalnemu odseku celo one izvolitve naših zastopnikov, proti katerim ni bilo nikacih ugovorov. Niti jedna izvolitev naših zastopnikov se ni potrdila. Vseh 9 hrvatskih zastopnikov se je izročilo tedaj verifikovalnemu odboru. Za predlog dr. Bubbe sta glasovala z večino tudi okrajni glavar Conti in profesor Babuder.

Preiskovalci in tajniki so se izbrali izključljivo od večine; dva slovanska zastopnika sta v finančnem in dva v verifikovalnem odseku; v ostalih treh odsekih samo po jeden namreč: v šolskem, politično-pravnem in imunitetnem. Uredjeno je vse tako, da v teh odsekih naši zastopniki ne bodo mogli oddati niti glas manjšine.

S tem, da ni hotela deželnozborska večina potrditi nobeno izvolitev slovanskih zastopnikov, napovedala je boj našim poslancem in tega bodo tudi imela.

Nasproti tem nečuvenim dejanjem kaj pomagajo one sladko-medene besede, s katerimi je deželni glavar vabil vse zbor, da složno deluje v blagor Istre? Te besede nesestružni drugega nego slabo izumljeno prilizovanje in potuhnenost.

* * *

Kranjski.

(Prva seja, dne 10. oktobra.)

(Dalje.)

Nato vsi poslanci storje obljubo v roke deželnega glavarja. Po obljubi poslancev, ki so došli v poluem številu izvezeli prevzetenega gospoda knezoškofa, spomnili se deželni glavar umrlih članov. Z nemškimi besedami poudarja vrle zmožnosti pokojnega Karola Deschmanna kot parlamentarca, učenjaka, kustosa in domoljuba, dalje značajnost in priljubljenost pokojnega barona Cojza. Slovenski govoreč spominja se deželni glavar prehitre smrti dr. Samea, ki je bil v gospodarskem odseku večjak in znan slovenski pisatelj. Konečno pozove poslance, naj v znatenje vstanejo, kar se v spomin zabeleži v zapisnik današnje seje.

Potem deželni glavar našteva nekaterih sklepov prejšnjega zpora. Tako je za deželo prevažna cestna postava dobila Najvišje potrjenje. Pročenja, da bi se ohranila gimnazija v Kranji, ni bila uslušana, a upanje je, da bodo poslanci z združenim postopanjem ohranili za deželo prekoristni zavod. V novem zasedanju bodo treba rešiti prevažno vprašanje, ki se tiče osušen-

vanja ljubljanskega barja. Uže nekaj let in tudi letos je voda na barji naredila na tisoče in tisoče škode. Ker se je deželni odbor z močvirskim odborom uže dogovoril o tej stvari, treba je le še potrdila deželnega zbora, in prihodnje leto bode se moglo delo pričeti.

Sklep gledé ceste čez Wagensperk radi formalnosti ni potrjen. Ker je to vprašanje postalo uže morska kača deželnega zbora, treba bode vendar uže to stvar konečno vrediti. Srečna je bila misel in prekoristen sklep, da dežela sama v svoji režiji pobira naklado od žganja. Dežela je s tem pridobila nad sto tisoč gld. dohodkov. (Dobro ! Dobro !)

Deželni predsednik je predložil zakon, s katerim se izdajejo na podlagi zakona z dne 17. junija 1888 leta drž. zak. št. 99 določila o plačilu za verski pouk po javnih ljudskih šolah, dalje zakon o vzgojevalnicah in učilnicah za gluhotneme in slepe otroke.

Rediteljema sta bila izvoljena poslanca Kersnik in baron Lichtenberg, verifikator-jema: Stegnar in dr. Schaffer.

Poslanec kanonik Klun nasvetuje, naj se vse volitve deželnih poslancev potrdijo, ker proti nobeni izvolitvi ni došel ugovor. Nasvet soglasno obvelja. Volitev finančnega upravnega in gospodarskega odseka za deželnozborsko letno poročilo se odloži za popoludansko sejo.

Deželni glavar dr. Poklukar naznani priloge, katere je predložil deželnemu zboru kot poročila; vseh prilog je 28. ki se izročuje dotednjim odsekom.

(Pruga seia ob 4. urč popoludne.)

Deželni glavar g. dr. Poklukar konstatuje sklepnost in, ko se je prečital in potrdil zapisnik prve seje, naznani, da je muzejsko društvo povabilo poslance, naj si ogledajo muzej in poučé o potrebah. Dalje našteva razne peticije, ki se izročé finančnemu odseku, in sicer: Upravištvo deželne posilne delavnice v Ljubljani predloži prošnjo paznikov II. vrste in pomočnih paznikov za pomnoženje definitivnih pažniških služb; isto upravištvo prosi, naj bi se nadpažniški vdovi Urši Dobnikar zvišala provizija; gimnazijsko ravnateljstvo v Kranji prosi podpore za uboge dijake; društvo za postrežbo bolnih dijakov na Dunaji prosi podpore; podporno društvo za uboge dijake na c. kr. visoki agronomni šoli na Dunaji prosi podpore; deželni šolski svet je izročil prošnje bivšega učitelja Mat. Prašnikarja v Podkraji pri Zagorji, Helene Zarnik, učiteljeve žene na Vrhopolji, dalje učitelja Janeza Zarnika v Nevljah in vdove Magdalene Kratochvíl za podporo; odbor za poljedelsko razstavo na Dunaji prosi podpore za premije kranjskih razstavljalcev; rektorat c. kr. tehniške

visoke šole v Gradiči prosi podore; Josip Trtnik, gojenec operne šole v Pragi prosi podpore; okr. cestni odbor v Senožečah prosi odpisa dolga deželnemu zakladu v znesku 1848 gld.; vodstvo deželne vinarske šole na Grmu je poslalo prošnjo suplenta Fr. Stuparja za podporo v popolnenje kmetijske prakse; podpore prosi Fr. Majdič, diplomiran živinozdravnik; Marija Kreč, vdova dež. tajnika prosi 400 gld. pokojnine in vzgojevalnih doneskov za otroke; županstvo v Bledu prosi podpore 500 gld. za popravo mosta čez Savico pod Bodeščami čez Ribno v Zagorice; podpore prosijo Miha Ruppe s Toplerebri, vdova dež. kancelista M. Zapletal, učiteljeva sirota Marija Novak, učiteljeva vdova Filo-

četa Matjaž Kavčič, vdova v dvojno
mema Vidmar; šolska občina v Cirknici
prosi podpore za poravnjanje dolgov za
šolsko poslopje; Lichtenturnov sirotinski
zavod prosi zvišanja oskrbovalne pristoj-
bine; Uršula Zanoškar, vdova dež. ofi-
cijala, prosi podaljšanja miločnine.

V finančni odsek so bili izvoljeni : Dr. vitez Bleiweis, Detela, Gorup, Hribar, Klun, Luckmann, Murnik (načelnik), dr. Schaffer, baron Schwegel (namestnik), Šuklie, Višnikar, dr. Vošnjak, baron Wurz-

bach; v upravni in gospodarski odsek: Braune, Detela (načelnik), Kavčič, Kersnik, baron Lichtenberg, Murnik, Pakiž, dr. Papež, Povše, baron Taufferer (namestnik), dr. Tavčar; v odsek za letno poročilo: Ervin grof Auersperg (namestnik), Leon grof Auersperg, Klein, Lavrenčič, Ogorelec, Pfeifer, baron Rechbach, Stegnar (načelnik). Žitnik.

Madjarski finančni minister je sestavil letos tako ugoden proračun, ki kaže 355 milijonov dohodkov izdatkov pa komaj za 400 tisoč več. To bi bil skoraj proračun brez deficitu. No, ako bi ga kdo natančno študiral, dokazal bi gospodu finančnemu ministru, da je dohodka cenil previsoko in troške računil prenizko. Vstrel se je za več milijonov, ki nam kažejo pravi deficit.

Politični pregled.

Notranje dežele.

V gališkem deželnem zboru so jaks živahne razprave zaradi verifikacije raznih volitev. Ruski poslanci krepko povdarjajo svoja prava ter slikajo v živih, a vendar resničnih barvah poljske večine brezozirnost in skrajno nasilstvo o volitvah. Vodja ruske stranke Romančuk je ožigosal tudi postopanje vlade; ki se je v volitvah jako pristransko ponašala. Namestnik Badeni je pač obljubil nastopivši svojo službo, da bode obem narodnostim enako pravičen ter da bode uradnikom prepovedal, mesti se v politiko. Sedaj po zvršenih volitvah smo poznali, da njegove besede pomnijo za Ruse le to: umori kokoš tako, da ne bode preveč kričala. Poljaki si prizadevajo vneti prepir mej Mlado in Staro-Rusi trdeč, da nemajo upliva in zaslombe v narodu ni eni ni drugi. No Rusi dobro zavračajo te napade ter se jim nočejo vsesti na limanice in se prepirati mej sabo njim na ljubo.

Prvi sad zveze nemške liberalne stranke z italijanskim veleposestvom na Tirolskem je ta, da je voljenih v deželnem odboru enako število liberalcev in klerikalcev. Poslednji so vsled tega silno razburjeni ter ostro obsojajo zvezani stranki, očitajoč jima, da tajiti slavno preteklost Tirolske itd.

Mej češkimi listi in novo „Prešo“ se je vnela huda polemika. „Neue Fr. Presse“ je očitala Staročeškom, da so zavrgli svoj stari program in da jim češko državno pravo ni več mar. Mladočeškom očita nedoslednost, češ, da so še pred kratkim zametali češko državno pravo, za katero se sedaj potegujejo. „Politik“ idignirano zavrača ta očitanja, češ da nemajo dunajski listi najmanjšega povoda Staročeškom kaj tacega očitati. Tudi ako bi večina v češkem deželnem zboru zavrgla mladočeško adreso, ni s tem še dokazano, da se ne strinja z nje stvarno vsebino. Mladočehi zavračajo dunajski list zopet po svoje, trdeč da so oni zametavali samo prazno ceremonijo kronanja, za češko državno pravo borili so se vedno v tem smislu, da Češka država zadobi samoupravo in oni upliv na vnanjo politiko cele države, kateri jej gre po naravnih zakonih.

Vodja nemške levice v moravskem deželnem zboru je izustil te dni govor v klubu svoje stranke, v katerem pravi, da sedanji položaj za Nemce v Avstriji ni neugoden in da se da njih stanje, akor bodo znali izkoristiti vse okoliščine premeniti v prav ugodno. V to svrhu preporoča slogo vseh Nemcev v Avstriji ter svari pred cepljenjem v mlade in stare; kar bi imelo za Nemce tako slabe posledice, kakor razcepljenost češkega naroda na Češkem. Vender se je oglasil naposled nemški mož, ki odkrito priznava, da se Nemcem ne godi tako slabo, kakor kriče. Svete pa, ki jih dr. Sturm daje Nemcem, morali bi si tudi vodje slovanskih narodov vzeti k srebu.

V hrvatskem saboru je Madjarom Egersdorfer v tri ure dolgem govoru polemizoval proti opoziciji. Zagovarjal je regnikolarno deputacijo ter si prizadeval dokazati da plačuje Ogerska deficitne Hrvatske. Ante Starčević je kratko izjavil, da njegova stranka zanika vsako pogodbbo z Ogersko ter da o tej tudi ne bode glasovala. Pri tej priliki je jako ostro napadel zmerno opozicijo. Madjaroni so mu ploskali.

Vnanje dežele

O pohodu ruskega carja v Berolinu pišejo še vsi listi. Vzlasti nemški listi povdarjajo, da je težišče politične strani tega pohoda v pogovorih s knezom Bismarkom in nemškim cesarjem. Kaj je car govoril z Bismarkom se še ne ve, izvestno pa je, da bodo ti pogovori znatno pripomogli k uterjenju mira. Po odhodu ruskega carja je nemški cesar govoril še pol ure z Bismarkom, da poizve, kaj sta govorila s carjem. Tudi ruski listi govore o nekaknem političnem pomenu berolinskega pohoda.

Srbaska skupščina se je sešla. Radikalna večina si je ustanovila klub, izvolili si predsedništvo ter sestavila klubova pravila. Radikalci so sklenili ne rušiti stave sedanjega ministerstva in ne izzivati razpora mej regentstvom in vlado. O kraljičinem vprašanji sodijo radikalci, da ne spada pred skupštino in da je to samo privatni razpor mej kraljevimi soprogi. Liberalcem so radikalci ponudili eno mesto v verifikacijonalnej komisiji. Liberalci so to odbili.

Na francozkiem se oglašajo ministri. Spuller je te dni govoril v Epineuse lep govor v katerem se spominja volitev izza 22. septembra in 6. oktobra v katerih je zmagala zmerna in odločna politika. Franciji je najbolj potrebna konzervativno-republikanska stranka. Napisled

servativno-republikanske stranke. Naposled je bil na zdravje Carnotovo, na Gambettovo tradicije. „Dolžnost in pravičnost mora preroditi čast Francije, živela edina in nerazdeljiva republika.“ Tudi vojni minister Freycinet je govoril na shodu strelcev ter rekel mej drugim: „Red in disciplina dajejo moč narodom in državam ter navdajajo druge s spoštovanjem do njih.“ Pač zlate besede, katere si lahko vsakdo vzame k srcu.

Italijanski ministerski predsednik Crispi izustil je te dni v Palermi velik govor, v katerem dokazuje, da je mir zagotovljen. Italija potrebuje miru ter se noče z nikomur bojevati; ni se ji treba bati vojske, ne sme je pa izzivati.* O notranji politiki govoreč, rekel je, da treba z vso odločnostjo pobijati republikance, socialistne demokrate in anarchiste, ki delujejo na to, da spodkopljejo monarhijo. S tem govorom si je Crispi pridobil kraljevo priznanje, kralj mu je brzojavno čestital. Nemški listi silno hvalejo Crispinovega govor.

D O P I S I

Iz IV. volilnega okraja v okolici 15. oktobra. Otroški vrt v Rojanu podružnice sv. Cirila in Metoda na Greti imel se je odpreti še v tem mesecu, a vsled nepričakovanih zaprek se bode otvoril še le meseca novembra. Ko se je zvedelo, da bode treba nadomestiti lesene stopnice dotične hiše s kamenitimi, mislilo se je, da se to dovrši v 8. dneh. Ko se je jelo pa stare, lesene stopnice podirati, pokazalo se je, da so bile te stavljene na zelo slabej podlagi, in bilo je treba celoma podreti nekatere zidove predno so se jele staviti nove, kamenite stopnice. Tega si

ni nikakor pričakovalo predsedništvo naše podružnice še manj pa hišni gospodar, kateri bode imel pri temu velike stroške. Ko so se vpisovali zadnjo nedeljo otroci v imenovani otroški vrt, prišla je neka ženska — Kranjica ter zahtevala, da se jej vrnejo dotednji listi svojega uže vpisnega otroka. Ko smo jo vprašali zakaj jemlje liste nazaj, odgovori nam, da bode

vpisala svojega otroka v vir „Pro patrie“ na Greti, čes, da tam dajo več, namreč : obleke in jesti ! Res, lep izgled dajejo Kranjeci okoličanom ! Ni čuda ako naši okoličani enake brezvestne Kranjee nazivljejo s „čufarji“ ; mesto da bi ti pot kazali okoličanom in se krepko potegovali za slovenski živelj, postali so največji zaščitniki „Pro patrie“. Sramota za one Kranjeci naseljeno z Bojanji in Črni

Kranjce naseljene v Rojanu in na Greti, kateri tako prodajajo svoj rod ; s tem si ne bodo pač pridobili časti pri okoličanih ! K našej podružnici je pristopil te dni jeden nov ustanovnik in v kratkem pristopi menda še drugi gospod kot ustanovnik. Hvaljedno je to ; ali vendar se Rojančani, Barkovljani in Gretarji premalo zanimajo za podružnico ; posebno sedaj bi morali več k podružnici pristopati, ko se uže otvarja otroški vrt v Rojanu. Svetovivanska podružnica šteje 8 ustanovnikov, Gretarska pa, katera je ustanovljena za celi IV. okraj šteje le štiri ! Žal, da se ne najde v IV. okraju domačinov, kateri bi žrtvovali enkrat za vselej 10 gld. v prid domovine, v skrbno vzgojo nedolžnih otročičev. Še vedno upamo, da ne bodo zaman naše besede ; v IV. okraju se najde pač dovolj domačinov, kateri bi lahko postali ustanovniki. Opozarjam posebno Rojančane na to ; s pomočjo domačih rodujubov vtegne se tamоni otroški vrt s prihodnjim letom še razširiti ; naj se ti pa ne obračajo v vseh obzirih le na predsedništvo, katero ni pač vzrato pod perutima novčnega Boga ! Dosedaj ni pri našej podružnici še nobenega pokrovitelja ; mislimo vendar, da bi se našel kdo v vsem IV. okraju, kateri bi mogel pristopiti „kot prvi pokrovitelj“ k podružnici. Dakle veljaki IV. okraja : Naj vendar ne padejo te besede na peščena tla, temveč naj obrode bogatega sadu !

Volitve so pred dvermi, magistratna garda se v kratkem aranžira! Capoville, poljski čuvaji in drugi enaki „visoki magistratni uradniki“ imeli bodo polne roke dela; v našem okraju je posebno na glasu znana barkovljanska ekselencija. Radovedni smo, je-li bode to človečko še pošiljalo naše ljudi k g. Nabergoju, ko bodo prosili za ubožni list? Prosečki capovilla se je uže spekel, ko se je postavil proti časti veleposlovanega našega poslancea. Kdo ve, da

Iz Skednja 14. oktobra. (Izv. dopis).
Nam se zdi čudno, še čudnejše se mora zdeti častitim čitateljem „Edinosti“, da se od nas, v malem času dopisuje več, kakor se je do sedaj v petih letih. Kako bi se ne čudili temu pa, da se nekdo zagovarja proti zadnjem dopisu v Vašem listu? V drugih dopisih iz Skednja bilo je o crkvenih razmerah več omenjenega in vse, kar je bilo potoženo traje še danes. Mislimo, da bi se moglo opravičevati še-le po povrnanju, a zadnjega ni. Kdor je razdaljen

naj se blagovoli zadovoliti s tem, da popravek v zadnjem listu „Edinosti“ je veljaven za letošnjo Roženvensko nedeljo. Razdaljen bode liki gospodje z magistrata, ki prihajajo semkaj za sv. R. T. ali na obnašanje, ki neradi slišijo slovenski bodisi v cerkvi ali zunaj. Smrdi jim slovenščina kakor „Mattinu“ tobak ki ga pušijo okoličani. Slovenščina jim ne diši, kajti jo govore slovenski okoličani tržaškega mesta; kakor jim ne diši tobak zato, ker je tobak, a smrdi jim zato ker je avstrijski tobak. Ako bi imela italijanska vlada tobačni monopol v Avstriji, gotovo bi jim ne smrdel.

Okoličani si bodo dobro zapomnili tako vmazano razžaljenje, s kojem nas uradni „Mattino“ izizza slikajoč nas z najsurovnejšimi psovkami in blatom kakor divje Zulu-Kafre. Enako si zapomnimo tudi mi Skedenje razžaljenje, ki je čutimo ker se nekje tako brezozirno postopa z nami, dočim bi si uprav od tam želeli in upali pravice.

Nikdar nesmo bili prijatelji nemirom in razporom, temveč gledali smo, da se domače stvari bodo si tudi delikatne ravni poravnajo mernim potem. Ali nezadovoljnost in razpor se sedaj meje nas nekako sili. Žalostno, res žalostno je, da edina tolažba k rešitvi teh nedostatnosti, nam je edino le zguba tega, kar so branili in ohranili nam naši pradedje in očetje, in hranimo zvesto tudi mi, a nesmo si v sveti jamčiti, da to po nas podedujo naši potomeci, kakor smo mi podedovali od naših prednikov.

V Škrbini na Krasu 15. oktobra t. l. se ta gospod baš za naše družtvu toliko Cenjena „Edinost!“ Gotovo ni občini v zanimal? Zakaj bi on hotel, da se uradnečast, ako spregovorim nekaj besed o niki baš v Podgradu brez potrebe dolgo naših domačih razmerah! Letošna letina časijo in odtegnejo družvenemu življenju, prinesla nam je zaslzenega plačila; z vsem ko jim vendar drugod to ni zabranjeno se moremo zadovoliti, posebno trte so in jim tudi zabranjeno biti ne more in ne nam letos obrodile, ne sicer obilo, a kar sme. — je, to je prav dobro! Nadejati se je iz- Poskusimo še enkrat, zadnji krat. vrstnega vina, tedaj kupci le k nam, go- Spravimo slovensko zastavo, katera nam tovi ste najboljše postrežbe! Kaj bode v je bila pred mnogo leti od velecenjena prihodnje, ne vemo! Tiste so tako oslab- rodoljuba darovana in nad družvenim ljene po strupeni rosi; Bog nam tedaj domom zavihra naj častna belo-rudeča za- tudi za naprej obilo pomagaj!

Ne morem si kaj, da ne bi pohvalno omenjal našega gospoda župana, kajti pod njegovim nadzorništvo napravila se je letos lepa, izvrstno izdelana občinska cesta iz Škrbine čez Mihalje v naše vinograde in v bližnje selo Pedrjevo. To je gotovo hvalevrednejše nego so naše pred kratkim časom nastavljene nove cerkvene orglje, o katerih bi človek gotovo ne misil, ako jih ne presoja po veliki lepej omari — da so stale kedaj naše občinarje okoli 1800 gld.! Strašanska svota za nas!

Rad bi javil kako veselo vest, a žalibote ne morem.

Petje, ki se je pred letom dobro gojilo, to je zaostalo in rekel bi, skoraj zdremalo. Naša mladina ki je po vsem že na dobrem glasu, privredila bi se gotovo na narodno pravo pot in bi ne hrepenela več po znanih kraških javnih plesih, ako bi se ustanovilo pri nas „bralno in pevsko družtvu“.

To je mogoče, kajti vas ima lepo število občinarjev, kateri bi gotovo, videvši, da je to v korist nežnej mladini — stvar radi in obilo podpirali!

Napredek mora tudi pri nas na dan, dragi vaščani! Ni treba dremati, vzbudite se; ne izgovarjajte se, da nemate voditeljev, le sami na noge. In spoznali bolete sad vašega truda. Škrbinjan.

Iz Podgrada 18. oktobra. Zadnja „Edinost“ ima poročila o dveh zborovanjih pri nas, o podružnici sv. Cirila i Metoda in o kmetijski zadružni. Obe družtvu lepo napredujeti, pri obeh zborovanjih bili smo vsi zadovoljni, veseli, složni. Ugaja nam napredek na narodnem polju. Obe družtvu vzdržjeti i razvijati se brez uradniške pomoči. Zakaj ne bi tudi tretje, ki zaman pričakuje pomoči iz uradniških krogov in za to hira? To je „bralno družtvu“.

Bralno družtvu ustanovilo in vzdrževalo se je največ iz obzira na uradnike. Potrebno je tako družtvu posebno v tacih deželnem zboru se je konstituiral koj zakraj, kjer ni pričakovati Bog ve kake četkom zborovanja ter si izbral predsednabave. Ono mora biti središče, zbirališče nikom g. dr. M. Laginja, tajnikom g. M. vsaj inteligentnejših oseb, da sem ter tje Mandića. Klub šteje devet poslancev. vsaj nekoliko ur v prijateljski družbi prežive, razne časnike čitajo ali se pa druge poštene zabavajo. To družtvu, nekdaj lastno koriščati podpirati in vzdrževati zavajajo, da v Podgradu ni nič vzajemnosti, da vsak všeč na svojo stran itd. A sami predlogom za svojo osebo bil zadovoljen. so vse zakrivili! Baš zarad uradnikov, da se omogoči pristop vsacemu, je v pravilih se ne dovoli sodišču v Trstu, da nadoločba, kakorčina se ne nahaja morebiti nikjer, namreč, da družtvu se ne vtika v politiko i da more biti njega član vsak razprava se je vnela na to mej Mandićem in Fragiocomo, kateri je dolžil list „Našo Slogo“, da deluje proti interesom kmet-

tu in so bili vsi uredniki vpisani. A po njegovem odhodu izstopili so vsi. Naj ugovarja kdo hoče, naj pere zamorec komur ljubo, mi imamo še vedno prepričanje, da je to zakrivil naš plemeniti sodnik gospod Kuhačević, kateri je pod veliko-hrvatsko zastavo prijadral v Podgrad. Gospoda somišljenici! Sramotno bi bilo, da nam propade družtvu zarad tega, družtvu ki uže kaže 15 let obstoji. Ne verujte laži, ki se trosi po Podgradu, da je prepovedal pristop uradnikom (ali bolje rečeno ukazal jim izstopiti) presveti predsednik višjega sodišča g. Defacis. Zakaj vendar bi

je, to je prav dobro! Nadejati se je iz- Poskusimo še enkrat, zadnji krat. vrstnega vina, tedaj kupci le k nam, go- Spravimo slovensko zastavo, katera nam tovi ste najboljše postrežbe! Kaj bode v je bila pred mnogo leti od velecenjena prihodnje, ne vemo! Tiste so tako oslab- rodoljuba darovana in nad družvenim ljene po strupeni rosi; Bog nam tedaj domom zavihra naj častna belo-rudeča za- tudi za naprej obilo pomagaj!

To nam ne bode nikakor v škodo! Morebiti to pomaga, mora pomagati, ako ni zle volje.

Ako je pa zla volja, tedaj ne ostaja drugo, nego da družtvu preustrojimo v politično bralno družtvu, katero bodo imelo namen, priprosti narod poučevati o njegovih državljanjskih pravicah ter vzbudit ga k onej zavesti, da bode brez strahu povsod tirjal, kar mu je postavno zagotovljeno. Tako družtvu je pri nas zelo potrebno, kajti povsod se nemči in italijanči, a narod si ne ve pomoči. Družtvu naj bi obsegalo ves sodniški okraj in naj bi zborovalo v časih v Podgradu ali Materiji ali Jelšanah.

Prepričali se bodo, da bodo kmalu umolknile one neslane samohvale o hrvatskem in slovenskem rodoljubju, ki so zdaj pesek v oči nam, a prešlo se bode k resnemu delu, k činom, katerim prazne fraze ne bodo poti ovirale. Dela bode mnogo, s trudem bodo snažili po vših kotih, a naposled bodo veseli rodoljubnih uspehov. Na delo torej!

Plemeniti gospod pa naj, posnemajoč svojega častitega prednika Visintinija, oživi zopet nekdanjo „Cikorijo“.

Domače vesti.

Predsedništvo političnega družtva „Edinosti“ vabi vse gg. odbornike in naestnike k seji, ki bodo jutri 20. t. m. točno ob 10. uri predpoludne v prostorih „delalskega podpornega družtva“ (Via Molin piccolo št. 1.) Na dnevnem redu je pogovor o bodočih mestnih volitvah. Ker je zadeva tako važna vabijo se vsi odborniki, da se je udeleži.

Imenovanja. Okrajnim pristavom so imenovani Vascon za Gradiško in Budinič za Motovun.

Hrvatsko-slovenski klub na poreškem deželnem zboru se je konstituiral koj zakraj, kjer ni pričakovati Bog ve kake četkom zborovanja ter si izbral predsednabave. Ono mora biti središče, zbirališče nikom g. dr. M. Laginja, tajnikom g. M. vsaj inteligentnejših oseb, da sem ter tje Mandića. Klub šteje devet poslancev.

V seji deželnega zabora v Poreču dne 16. t. m. zahteval je dr. Laginja, da se vzame v zapisnik, da je deželni predsednik dr. Campitelli držal nastopni govor zgorj v italijanščini, njegov namestnik dr. Dukić zgorj v hrvatščini in vladin zastopnik v obhod jezikih. Vladin zastopnik je s da vsak všeč na svojo stran itd. A sami predlogom za svojo osebo bil zadovoljen. so vse zakrivili! Baš zarad uradnikov, da se omogoči pristop vsacemu, je v pravilih se ne dovoli sodišču v Trstu, da nadoločba, kakorčina se ne nahaja morebiti nikjer, namreč, da družtvu se ne vtika v politiko i da more biti njega član vsak razprava se je vnela na to mej Mandićem in Fragiocomo, kateri je dolžil list „Našo Slogo“, da deluje proti interesom kmet-

Istrski deželni zbor. Nestreljivost italijanske večine v deželnem zboru istrskim presega vse moje. Lah je ostal še vedno krvolochen lev, ki hoče za se vso preživeti ne privočeni ni košček. Uže prvi uradni telegrami, v kajih se je bralo, da so se držali govor i v hrvatskem jeziku, razdražili so žive italijanskim volkovom in njunim glasilom. Beseda lingua slava so ponatisnili z zdruzimi črkami ter se s tem rogali vlad, ki kaj tega dopušča. V tem, da je celo vladin namestnik g. Eluschegg izrekel v zbornici par besedij hrvatskih, uvidevajo ti uže posebne koncesije(!) slovenski stranki. Po reška kavka „Istria“ piše o tem: „Vlada je hotela dati koncesijo deželnozborški manjšini, katera koncesija je v grenku očitanje večini in vsej italijanske pokrajini. Ta dejela (Istra), ker se radi svoje majhne občinstvenosti ne more zoperstatiti in se vspneti do veljave, mora pogoltniti to grenkost... in molče trpeti!“ — Taka pisava bi pristojala pač kacemu irredentarskemu listu onkraj velike luže, kojem je zabranjen ugod v naše dežele, ne pa glasilu istrskega zabora. Lahoni v Istri bi se prav radi odtrgali od Avstrije ter si s tem pridobil veljave ali tej njih srčni želji se upira hrvatska manjšina, ki jim učinja toliko grenkosti! V govoru ali prav za prav v par hrvatskih besedah, koje je izustil vladin zastopnik, mi ne uvidevamo nikake koncesije. Ako smo do tega prišli, da se tudi v poreškej zbornici govor slovenski, zasluga je to hrvatsko-slovenskih zastopnikov, ki bodo vedno skrbno čuvati to svojo pridobitev. V vsem pisanju in dejanju laške večine vidi se, da vlada v njej slepa strast ter da z njo ni možna umna sprava. Sporazumljene in složno postopanje z našimi poslanci so Italijani odločno odbili; željeli si bojo in tega jim ne bode manjkalo kajti istrski slovenski poslanci se nikakor ne čutijo zadovoljne s tem, da jih je vladin zastopnik „milostno“ nagovoril v par besedah slovenskih, niti s tem, da je ista vlada pustila, da se zavrejo vsi mandati slovenskih poslancev. Manjšina je očitno izzivana; vržena je rokavica in boj se mora pričeti!

Dr. Holub znani potovalec po Afriki je imel dne 5. prihodnjega meseca predavanje v tukajnjem „Schiller-Verein-u“. **Za družbo sv. Cirila in Metoda v Trstu** je daroval gosp. K. za plačano mu večerjo gld. 1. **Slovenčina pri tržaških sodiščih.** Mej našimi okoličani je zelo ukoreninjena vera, da slovenčina pred sodiščem ni priporoznana ter misle celo, da jim bode vsaka slovenska uloga odbita. Zato se zatekajo, kadar iščijo pred sodiščem svojih pravic k zakotnim pisačem, kateri jim sestavljajo laške tožbe. Te laške uloge pa ne donašajo našim ljudem one koristi, katere so pričakovali — dogodi se navadno, da jim sodniki tako ulogo na kratko odrine, ker je spisana po zakotnem pisaču. Z druge strani pa imajo naši ljudje še večje troške, ker morajo take „dohtarje“ dostikrat bolje plačevati nego advokate. Vse te sitnosti bi si naši okoličani prav lahko prihranili, ako bi se hoteli naposled posluževati tudi pred sodiščem svojega jezika. Vsakdo bi si lehko sam sestavil one male tožbe, za katere sedaj drago plačuje zakotne pisače. Prihranil bi si denar in njegova slovenska uloga bi bila prav tako naglo in pravilno rešena v slovenčini, kakor italijanska tožba zakotnega pisača. Pri sodišču je vedno toliko slovenskih sodnikov, in ako bi jih primanjkovalo, moral bi se dobiti, da ugodijo slovenskim strankam. Zato še enkrat priporočamo vsem Slovincem naj se poslužujejo vedno svojega jezika, ker je samo od nas odvisno, ali je naš jezik pred sodiščem ravnopraven ali ne. Slovenske tiskovine za bagatlarne in druge tožbe ima na prodaj tiskarna Dolenc v Trstu. Nadjamo se, da se jih bode naše občinstvo bolj posluževalo nego do

sedaj. S tem bode koristilo sebi in narodni stvari.

Viljem Levi urednik zloglasnega lista „Il Corso“, v katerem je prav po čufutski napadal poštene ljudi in se rogal vsej moci in poštenju je obsojen na 10 mesecev ječe zaradi sleparstva. Rečeni urednik je bil lanskega leta še trgovec ter je ne pošteno faliral. To je pač zaslužena kazen.

Popravek. Naprošeni objavljamo tudi danes, da ni bil obsojen kapovila iz Kontovelja ampak proseški kapovila M. Cibie na 10 dni zapora in vplačanje sodiščnih troškov. O tej zadevi bavi se slednjič tudi „Piccolo“ od 15. t. m. po svojej navadi zabavljač na našega poslance g. Nabergoja in braneč čast svojega pristaša kapovile. Zamorec umiva zamoreca.

Prestop občinjarjev iz Podrave k pravoslavlju smo omenili ob svojem času. Isti daje povod raznim nemškim in laškim časniki sikitavo jezo in gnjev nad avstrijske Slovane ter klicati vladu na pomoč proti očitnej vleizdaji in panslavizmu. Zadnja „Istria“ obširno razpravlja to zadevo ter se z nečuveno brezramnostjo zaganja v slovensko duhovščino na Primorskem, kojo imenuje edini uzrok temu prestopu. Članek polem laži, sumničenja, nescamnosti in blata na vse kar je slovensko, zaključuje se tako le: „Dogodek v Podragi — čeprav bi se začasno zadušil — ne ostane osamljen; mi si lehko pričakujemo, da se bode ponovil po več krajih na kmetih, ko pride za to ugoden duševni položaj. Kjer istega še ni, ni to odvisno od duhovščine — razun malih izjem — temveč od prijenega razuma kmetov in od razumnosti v mestih“. Škof Flapp mu je „vzvišen nad strankami“ ker očitno drži z Lahi v škodo Slovenom. Slovenski duhovniki so tedaj tej lahonskej bedasti čenci učitelji — neveri; mestno italijansko razumništvo (— vzgojeno za bogakletje in oboževajoče znanega prekučuha in trosile nevere Giordana Bruna, očitni nasprotniki sv. očeta Papeža in smotrtice sv. katoliške vere splah, oboževalec Garibaldija itd. itd.) — ti ljudje so stebri katoliške cerkve in njeni pravi učeniki! „O quanta aberratio mentis!“ —

Razstavo v borznej pritličnej dvorani je odprlo tržaško družtvu za obrt in umetnost.

Slovničica italijanskega jezika. Knjiga ki jo je pod tem naslovom pred kratkim izdala in založila „Matica Slovenska“, gre kakor se kaže, prav dobro med svet. Da se društveniki, ki je žele ne bi preveč zanašali, bodo jim povedano, da se knjiga dobi le kot založna pri Metici ali pa v različnih knjigotržnicah proti kupni ceni 1 for. posameznim iztisom.

Plaćevanje davkov po poštih nakaznicah. Finančni minister je vsled prošnje Praškega mestnega sveta dovolil, da semejo davko-plaćevaci davčnim uradom pošiljati davke tudi po poštih nakaznicah.

Preosnova direktnih davkov. Pri finančnem ministerstvu snujejo zdaj načrte za preosnovu direktnih davkov, t. j. dobarine in dohodarine. Dotične predlogi predložile se bodo uže v prihodnjem zasedanju državnega zabora.

Preustrojba pravnih studij. Dne 21. t. m. se bodo sešla na Dunaju enketa sklicana po naučnem ministerstvu na pogovor glede preustrojbe juridičnih studij na avstrijskih vseučiliščih. Pogovarjala se bo ob uravnanju denarnega proračuna kolegij, o preosnovi zgodovinsko-pravnih studij in marisičem drugem.

Kranjsko-hrvatska železnična prog se začne menda graditi prihodnje leto. V prihodnji proračun se bode stavlili tudi priobrok ki ga bode izdala država za zgradbo kratke železnične proge ki bode vezala Kranjsko s Karlovcem oziroma s hrvatskimi črtami. Proga bude stala 1,200,000 gl. ter bode država prispeva z 800,000 gl. **Učiteljski Tovariš.** ima v 20. številki nastopno vsebino: Občni zbor „Družtvu v pomoč učiteljem, njihovim vdomam in

sirotom.* — Občni zbor „Narodne šole“. — Občni zbor „Slovenskega učiteljskega družstva“ v Ljubljani. — Domača vzgoja. — Svitoslav i Danica. — Domoznanstvo kranjske vojvodine. — Dopisi.

Kmetovalec ima v 19. številki naslednjo vsebino: Kako brez tehnice spoznati težo goveje živine. — Državna trtno- ušna komisija na Dunaju. — Razne redi. Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Sedna obravnava proti Rossi-ju, Ulmannu in Zampieri radi političnih prestopkov se bode menda kmalu vršila. Isti so odšli predvčeranjem zjutraj z brzvlakom v Inomost na Tirolsko.

Včerajšnji „Piccolo“ kaj sočutno in ganljivo omenja to srce pretresajočo vest rekoč, da so policisti uže ob 3 urah zjutraj zbudili te tri narodne mučenike, koji so najbrže takrat sanjali o lepej domovini onstran velike luže. Na postajo je je spremilo šest oboroženih angeljev varuhov. Posebnih demonstracij in slavnosti o tej priliki ni bilo!! —

Izpred sodišča. 39letni kamenosek L. Rath je imel odgovarjati dne 28. maja meseca radi postopaštva. Bil je obsojen na dva tedna ječe in polic. nadziranje. Ker je pa pretil sodniku g. dr. Sancinu, obsojen je bil predvčeranjem zopet na 8 mesecev zapora.

Ostrupljeni po zavžitih gobah. V Ceronu pri Gorici sta minole dni zbolela zakonska Pobaj po zavžitju strupenih gob. Žena je umrla, mož se nahaja v smrtni nevarnosti.

Nagloma umrl je nek 50letni hlapac, kojega so našli predvčeranjem v hlevu M. Decilia v ulici Molino a Vapore mrtvega na listju. Truplo so prenesli k sv. Justu.

Strašna smrt. Neka gospa Kat. Roth je šivala pri mizi nad katero je visela petrolejeva svetilka. Zanja pade in se raztrešči, goreča tekočina vname tudi obleko uboge gospe, ki se je vsa opekla. Prvi jej je prihitel na pomoč g. dr. Mandić. Nesrečnica je v sredo po noči umrla v strašnih bolečinah.

Samomori. V Podgori pri Gorici so našli obešeno truplo necega A. Brankovića trgovca sè žitom. Obešeno je bilo tamkaj kacih 10 dni in uže vse segnjito. — V Romansu se je nek Bekar vrgel v vodnjak. Žalostno.

Požar je nastal minolo sredo opoldne v skladiščih sena in krme tukajšnjega družstva „tramway“ v ulici Giulia. Ogenj so kmalu pogasili na mesto došli ognjegasci. Škode je kacih 3000 gld. Poslopje in krma sta bila zavarovana.

Obsodbo k smrti onega M. Stefanuttija, kojega je k smrti obsodila porotna sodnija v Trstu, je potrdilo tudi višje državno sodišče na Dunaju.

Tatvina. Neznan lopov je povabil 5letno deklico hčerko čevljarja A. Okretiča v ulici S. Francesco ter je sneluhan v vrednosti 5 gld. 80 kr. In to navzlic neštevilnim stražarjem po mestu.

Nenavadna rodotinost. V Malad City v Zjednjenih državah v Ameriki je neka gospa imenom Hiram Snell porodila hkrat šest otrok, tri možke in tri ženske. Vsi novorojeni vkupe tehtajo osem liber ter so popolnoma razviti. Mati se čuti dobro; tako dobro se pa menda ne čuti njen mož — srečen oče, ki je dobil šest otrok nakrat

Listnica uredništva

Gosp. 2 v 4. — Poslano sprejeli ter pride o prilikli na vrsto. Za kaj enacega se Vam priporočamo in v prihodnje ker isto ugaja pripravljeno ljudstvu, kojemu je naš list v prvi vrsti namenjen. Srčen pozdrav!

Tržno poročilo.

Cene se razumo, kakor se prodaje na debelo blago za gotov denar).

Kava Mocca	100 K.	130.—	132.—
Rio biser jako fina		—	—
Java		—	—
Santos fina	106.—	107.—	
srednja	100.—	101.—	
Guatemala	110.—	112.—	
Portorico	122.—	125.—	

Cene od for. do for.

San Jago de Cuba	130.—	132.—	
Ceylon plant. fina	125.—	127.—	
Java Malang. zelena	111.—	113.—	
Campinas	—	—	
Rio oprana	—	—	
* tina	106.—	108.—	
srednja	99.—	101.—	
Cassia-lignea v zaboljih	32.—	—	
Kacisov cvet	450.—	460.—	
Ingber Bengal	21.—	22.—	
Papar Singapore	80.—	81.—	
Penang	61.—	62.—	
Batavia	73.—	74.—	
Piment Jamaika	42.—	43.—	
Petrolej ruski v sodih	100 K.	8.10	8.11
v zaboljih	9.—	—	
Ulje bombažno amerik.	39.—	40.—	
Lecke jedilno j. f. gar.	43.—	44.—	
dalmat. s certifikat.	41.—	42.—	
namizno M.S.A.j.f. gar.	56.—	58.—	
Aix Vierge	66.—	68.—	
fino	63.—	64.—	
Božiči pulješki	6.50	6.75	
dalmat. s cert.	8.25	8.50	
Smokve pulješke v sodih	12.—	—	
v vencih	14.—	—	
Limonii Messina	zaboj	7.—	7.50
Pomeranče sicilijanske		9.—	9.50
Mandilji Bari I.a	100 K.	96.—	97.—
dalm. I.a, s cert.		98.—	100.—
Pignoli	72.—	74.—	
Biž italij. najlineji	19.25	19.50	
srednji	18.75	19.—	
Rangoon extra	15.75	—	
La	14.25	14.50	
II.a	12.50	12.75	
Sultanzine dobre vrsti	33.—	35.—	
Boho grozdje (opraša)	16.—	—	
Cibele	—	—	
Slaniki Yarmouth I.a	sod	12.—	13.—
Polenovke sredne velikosti		39.—	—
velike	—	—	
Sladkor centrifug. v vrečah	s certifikat.	100 K.	35.50
Fažol Coka		10.50	—
Maadoloni		9.25	—
svetlorudeči		9.75	—
temnorudeči		—	—
bohinjški		10.50	—
kanarček		—	—
beli, veliki		9.75	10.—
zeleni, dolgi		—	—
okrogli		—	—
mešani, štajerski		—	—
Maslo		9.—	9.2.—
Sens konjsko		2.40	3.—
volovsko		2.10	3.30
Slama		3.—	3.40

Dunajska borsa

18. oktobra

Enotni drž. dolg v bankovcih	—	gld. 84.45	
v srebru	—	85.15	
Zlata renta	—	100.35	
5% avstrijska renta	—	99.80	
Delnice narodne banke	—	9.21.—	
Kreditne delnice	—	306.25	
London 10 lir sterlin	—	119.35	
Francoski napoleondori	—	9.48	
C. kr. cekini	—	5.57	
Nemške marke	—	58.47	

Mladenič,

28 let star, zmešan, doma iz Barkovlj hišna številka 180., zginil je dne 14. t. m.; oblečen je bil v modri hlačah, temno flanelo, klobuk mehak, širok, črn; obrut in kratko ostržen, težko govor, manjka mu en zob spredaj. Visoke je postave, suh in močan.

Naprošen je vsak, kaj izve ili ga najde, da ga pripelje ili nemudoma javi.

Pošilja blago dobro spravljeno in poštne presto!

Visokočasti duhovščini

priporočam se vključno podpisani v napravo cerkevih posod v orodja iz čistega srebra, kineškega srebra in iz medenine najnovnejše oblike, kot monstranc, kelihov,

svetilnie in svečnikov

itd. itd. po najnižji cen. Zadovoljim gotovo vsega naročnika, bodisi da se delo prepusti mojemu ukusu, bodisi da se mi je predložil načrt

15-24 Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17

Stare reči popravim, ter jih vognji pozlatim

in posrebrim. Če, gg naročniki naj mi blagovale poslati iste nefrankovane.

24-20 Pošilja blago dobro spravljeno in poštne presto!

SUKN

razpošilja proti gotovini ali po povzetju po prav nizkih cenah in samo dobre kakovosti:

3.10 m. dolg za 1. obleko f.	3.50
3.10 " " " f.	4.90
3.10 " " " f.	7.—
3.10 " " " f.	12.—
3.10 " " " f.	16.—
2.10 " " vrh. suk. fino f.	6.—
2.10 " " prav fino f.	8.—
2.10 " " zimsko suknjo f.	5.—
2.10 " " fino f.	9.—
1 m. loden 135 cm. širok f.	2.50

Tuchfabriks-Lager 2-15
FRIEDRICH BRUNNER,
Brünn Fröhlichgasse 3.
Uzoreci brezplačno in franko.

FILIJALKA c. kr. priv. avstr. kreditnoga zavoda

za trgovino in obrt v Trstu.

Noveci za vplačila.

V vredn. papirjih na

V napoleonih na

4-dnevni odkaz 2 $\frac{1}{4}$ % 30-dnevni odkaz 2%

8- 2 3-mesečni 2 $\frac{1}{4}$ %

30- 3 $\frac{1}{4}$ 6- 2 $\frac{1}{2}$ %